

Per molts anys, capità Haddock!

De qui parlem?

El capità Haddock és un personatge de ficció de la sèrie de còmics belga *Les aventures de Tintín*, d'Hergé. El capità de marina, Arxibald Haddock, és un vell llop de mar, un entranyable company de viatge de Tintín al llarg de bona part de les seves aventures.

La seva primera aparició es va produir en l'àlbum publicat en francès el 2 de gener de 1941.

Font: Viquipèdia ↗

Tot i el seu caràcter colèric, de la boca del capità Haddock no surten paraules gruixudes.

Llamp de llamp de
contrarellamp!

Diuen que el talent o art d'insultar del capità Haddock prové d'una disputa que l'autor belga Georges Remi (1907-1983), conegut per Hergé, va presenciar en una peixateria, on el botiguer, que discutia amb una clienta, li va deixar anar: «Digueu-me, espècie de pacte a quatre».

Expliquen que Hergé va deduir que l'enginyós peixater havia pres la frase del Pacte de les Quatre Potències, un acord internacional entre el Regne Unit, França, Itàlia i Alemanya de 1933 i es va apropiari de l'expressió, perquè la gola del capità la convertís en un impropri.

Font: *El capità Haddock, gran amic de Tintin, compleix 80 anys*, Javier Albisu EFE

Especial capità Haddock

Exabrupte

Cosa dita bruscamment, sense preàmbul.

Fonts: DIEC2, Optimot

Grolleria

Paraula o acte propis d'una persona grollera.

Insultar

Ofendre amb actes o paraules ultratjosos.

Improperi

Insult, retret que hom fa a algú.

Malsonant

Que sona malament, que ofèn les orelles de la persona que escolta.

Paraules gruixudes

Paraules malsonants o grosseres.

Paraulota

Paraula grollera.

Renec

Paraula o expressió injuriosa. || Interjecció que hom considera grossera, inconvenient.

183

20
anys
2001-2021

Ajuntament de
Mollet del Vallès

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

L'endevinalla

Al número anterior preguntàvem què vol dir **fer la rateta**. La resposta correcta era la **2**. *Projectar sobre alguna cosa la llum reflectida per un mirallet*. El guanyador ha estat Joan Solé, seguidor de *L'Estenedor* que ja pot gaudir de tornar a fer castells amb camisa verd claret a plaça.

En aquest número preguntem què vol dir **ectoplasma**?

1. *Persona carregada de xacres.*
2. *Cent unitats de sèrum sanguini.*
3. *Zona perifèrica del citoplasma cel·lular.*
4. *Pegat viscos que s'aplica sobre la pell.*

Per concursar, heu d'enviar la resposta de l'endevinalla a mollet@cpl.cat. La persona que l'encerti i guanyi el concurs tindrà com a premi una nova samarreta model *Refransys* dissenyada al Taller Alborada.

Nota sobre el tractament de dades personals

Aniversari

L'aniversari és el dia que es compleixen anys d'algun fet o d'algun esdeveniment: *l'aniversari de l'aparició de la primera tira còmica de Tintín en francès (10 de gener de 1929)*. *El vuitantè aniversari del capità Haddock ha estat enguany*. Quan és el seu sant? Però la forma *aniversari* s'utilitza especialment per fer referència a l'aniversari del naixement d'una persona: *L'aniversari de la Clara és el 20 de maig*.

Aniversari no és sinònim de *onomàstica*. L'onomàstica o sant al·ludeix a la festa del sant o santa del nom.

Webs

- **El vuitantè aniversari del capità Arxibald Haddock i la seva manera de parlar.** Josep M. Mestres. *Aplec*.
- **«Mil milions de llamps i trons!!!»** Joaquim Ventalló, traductor de Tintín al català. Pau Vinyes. *Visat*.
- **80 anys de llamps i dimonis.** El capità Haddock, incansable company de Tintín, fa 80 anys. Diari de Barcelona.
- **1001, Associació Catalana de Tintinaires.**
- **El Racó del Tintinòleg.**

Art

Habilitat, destresa, a fer certes coses adquirida amb l'estudi, l'experiència, l'observació. *És l'art de la traducció!* Joaquim Ventalló ha estat capaç de traduir els insults del capità Haddock al català sense ser groller ni fer servir mots ofensius per al receptor.

Recull de renecs enginyosos

Fonts: *L'il·lustre Haddock. Recull dels renecs del capità*. Albert Algoud Norma Editorial; DIEC2

adobacossis de mal llamp

adobacossis Persona insignificant, sense cap relleu.

arreplec de sapastres

arreplec Agregat de coses o persones arreplegades. / **sapastre** Que fa la feina malament, amb qui no es pot comptar per fer una cosa. || Que és ximplet, murri, que no és de fiar.

astronauta d'aigua dolça

Per analogia als mariners d'aigua dolça, és a dir, els mariners de poca categoria, de segona o de tercera —els bons mariners serien els d'aigua salada.

cuit amb sutge d'antracita

L'antracita és un combustible considerat de qualitat inferior i el sutge és com l'escorrialla de qualsevol combustible. Dir a algú que ha estat cuit amb sutge d'antracita és tractar-lo amb un menyspreu profund de debò.

nyèbit de catracòlic de mal rellamp

nyèbit Perdulari. / **catracòlica** (pop.) Peça de vestir que hom es posa per mudar-se, que engavanya.

palimpsest

Manuscrit que ha estat utilitzat dues vegades, després d'haver estat raspat el primer escrit per escriure-hi un nou text. És fàcil de donar-hi un sentit figurat, «informal», «caragirat» aplicat a una persona que primer deia una cosa i després en diu una altra.